

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

Vtrum omne peccatum ex malitia sit peccatum in Spiritumsanctum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

habitus virtutis vel vitij non inclinatur voluntatem ex necessitate, sic quod aliquis non possit contra rationem habitus operari: sed difficile est operari contra id, ad quod habitus inclinatur.

ARTICVLVS XIII.

Utrum omne peccatum ex malitia sit peccatum in Spiritum sanctum.

Secunda secundae q. 14. art. 4.

Quarto decimo quaeritur, utrum omne peccatum ex malitia, sit peccatum in Spiritum sanctum, & videtur quod non. Peccatum enim in Spiritum sanctum est peccatum oris, ut patet per id quod dicitur Matth. 12. Qui dixerit contra Spiritum sanctum verbum &c. Peccatum autem ex malitia potest esse cordis & operis, ergo non omne peccatum ex malitia, est peccatum in Spiritum sanctum.

Lib. 2. sent. dist. 43.

¶ 2 Præter. Peccatum in Spiritum sanctum est speciale genus peccati, habet enim determinatas species, ut patet per Magistrum 43. dist. 2. lib. Sententiarum, scilicet obstinationem, desperationem, & huiusmodi: sed peccatum ex malitia non est speciale genus peccati. Contingit enim secundum quodlibet genus peccati peccare ex malitia, sicut ex infirmitate, & ex ignorantia, ergo non omne peccatum ex malitia, est peccatum in Spiritum sanctum.

¶ 3 Præter. Peccatum in Spiritum sanctum est peccatum blasphemiae, ut patet per id quod habetur Lucæ 11. Et autem qui in Spiritum sanctum blasphemauerit, non remittetur: sed blasphemia est quoddam speciale peccatum. Cum ergo peccatum ex certa malitia non sit speciale peccatum, quia inuenitur in quolibet genere peccati, videtur quod non omne peccatum ex malitia, sit peccatum in Spiritum sanctum.

Lib. 2. sent. dist. 43.

¶ 4 Præter. Peccatum ex malitia dicitur cui complacet malitia propter se, sicut pijs placet bonitas propter se, ut Magister dicit 43. dist. 2. lib. Sententiarum, sed ex hoc quod alicui placet virtus propter se, non constituit aliqua determinata species virtutis, ergo nec ex hoc quod alicui placet malitia propter se, constituitur aliqua determinata species peccati: & sic cum peccatum in Spiritum sanctum sit determinata species peccati, videtur quod non omne peccatum quod est ex malitia, sit peccatum in Spiritum sanctum.

Epist. 10. non remota a fine illius 10. mo. 2.

¶ 5 Præter. Aug. dicit ad Bonifacium comitem, quod omne peccatum, quocumque modo homo se alienauerit a Deo usque ad finem vitae suae, est peccatum in Spiritum sanctum: sed hoc contingit de peccato etiam, quod est ex infirmitate & ignorantia, ergo non est idem peccare in Spiritum sanctum, & peccare ex malitia.

Lib. 2. sent. dist. 43.

¶ 6 Præter. Magister dicit in 2. Sententiarum quod illi peccant in Spiritum sanctum, qui putant suam malitiam exuperare bonitatem diuinam: sed qui sic putant, errant, & omnes errantes ignorant, ergo videtur quod peccatum in Spiritum sanctum magis sit peccatum ignorantiae, quam infirmitatis.

Lib. 2. sent. dist. 43.

¶ 7 Præter. Aliquis dicit peccare ex aliquo dupliciter: vno modo, sicut ex potentia, vel habitu, aut dispositione eliciente actum: alio modo, sicut ex fine mouente: sed non potest dici quod peccans in Spiritum sanctum, peccet ex malitia sicut ex habitu vel dispositione eliciente actum, quia sic omne peccatum esset in Spiritum sanctum. Nec iterum sicut ex fine mouente, quia malitia, in quantum est malitia, non potest esse finis mouens. Nullum enim intendens ad malum operatur, ut Dion. dicit 4. c. de diu. no. Si autem malitia dicatur mouens propter bonum apparem, cui coniungitur, sic omne peccatum esset ex malitia, quia in omni peccato est mouens aliquod bonum apparem, est enim peccatum in Spiritum sanctum est idem, quod peccatum ex malitia.

4. cap. p. 4. non remota a principio.

¶ 8 Præter. Duplex est malitia. Malitia contracta, quae dicitur ex peccato primi parentis: est & malitia actualis, quae dicitur ex peccato actu. Malitia contracta non potest dici peccatum ex malitia contracta, quia malitia contracta ad defectum & infirmitatem naturae pertinet, & sic peccatum in Spiritum sanctum esset peccatum ex infirmitate. Neque etiam ex malitia actuali, quae sic oportet quod ante peccatum in Spiritum sanctum semper praecederet peccatum aliquod actuale, quod non est verum in omni specie peccati in Spiritum sanctum. Non ergo peccatum in Spiritum sanctum est peccatum ex malitia.

igitur, sic omne peccatum esset ex malitia, quia in omni peccato est mouens aliquod bonum apparem, est enim peccatum in Spiritum sanctum est idem, quod peccatum ex malitia.

¶ 9 Præter. Peccatum in Spiritum sanctum dicitur a Magistris, quod non facile remittitur: sed hoc conuenit cuilibet peccato quod procedit ex habitu. Dicitur Aug. in lib. Confessionum, quod ex peruersa voluntate sequitur libido, ex libidine consuetudo peccandi, ex consuetudine necessitas, ergo omne peccatum quod est ex habitu, etiam si non sit ex malitia, sed ex infirmitate vel ignorantia, est peccatum in Spiritum sanctum, nam habitus vitiosus ex consuetudine causatur. Non ergo idem est peccare in Spiritum sanctum, & peccare ex malitia.

¶ 10 Præter. Sicut patri appropriatur potentia, & filio sapientia, ita Spiritui sancto appropriatur bonitas: sed ille qui peccat ex infirmitate, quae opponitur potentiae, peccat in patrem, & ille qui peccat ex ignorantia, quae opponitur sapientiae, dicitur peccare in filium, ergo ille qui peccat ex malitia quae opponitur bonitati, dicitur peccare in Spiritum sanctum.

Sed contra est, quod Magister dicit 43. dist. 2. libri Sententiarum, quod ille in Spiritum sanctum peccat, cui malitia propter se ipsam placet: sed talis dicitur peccare ex malitia, ergo idem est peccare ex malitia, & peccare in Spiritum sanctum.

¶ 11 Præter. Sicut patri appropriatur potentia, & filio sapientia, ita Spiritui sancto appropriatur bonitas: sed ille qui peccat ex infirmitate, quae opponitur potentiae, peccat in patrem, & ille qui peccat ex ignorantia, quae opponitur sapientiae, dicitur peccare in filium, ergo ille qui peccat ex malitia quae opponitur bonitati, dicitur peccare in Spiritum sanctum.

Respon. Dicendum, quod de peccato in Spiritum sanctum multipliciter aliqui sunt locuti. Nam sancti doctores qui fuerunt ante Aug. Hil. Amb. Hieron. & Chrysostomum, dixerunt, quod peccatum in Spiritum sanctum dicitur, cum aliquis Spiritum sanctum blasphematur: siue Spiritus sanctus accipitur essentialiter, prout tota Trinitas potest dici etiam Spiritus sanctus: siue accipitur personaliter, secundum quod est tertia in trinitate persona. Et hoc satis conuoluntate videtur litera euangelij, unde haec quaestio sumit originem. Nam cum Pharisei dicerent Christum esse Belzebul eijcere demonia, & diuinitatem Christi & Spiritum sanctum per quem Christus operabatur blasphemabant, attribuentes principi demonum, quod Christus virtute suae diuinitatis, aut per Spiritum sanctum operabatur. Unde & peccatum in Spiritum sanctum in euangelio contraponitur peccatum in filium, id est, quod est in humanitatem Christi. Sed quia dicitur quod peccatum in Spiritum sanctum non remittitur, neque in hoc saeculo, neque in futuro, sequi videtur quod blasphematur in Spiritum sanctum, vel diuinitatem Christi, numquam peccati remissionem habere possit, ut Aug. exponit in lib. de Verbo Domini: cum tamen Iudaeis & Hereticis blasphemantibus diuinitatem Christi & Spiritum sanctum, non denegetur baptismus, in quo datur remissio peccatorum, & ideo Aug. in libro de Sermonibus Domini

A me Domini in monte, peccatum in Spiritum sanctum videtur restringere ad eos, qui post agnitam veritatem & sacramentorum susceptionem, blasphemant Spiritum sanctum, non solum verbo, ut infideles, blasphemando ipsam personam Spiritus sancti: sed etiam vel corde in videtes veritati & gratia quae est a Spiritu sancto, vel etiam opere impugnant. Nec obstat quod Pharisaei, quibus Dominus talia loquebatur, infideles erant nondum fidei sacramentis imbuti: quia Dominus non intendebat dicere quod ipsi adhuc peccarent in Spiritum sanctum irremissibiliter, cum ipse subdat, Aut facite arborem bonam, & fructum eius bonum &c. sed intendebat eos monere ne blasphemando sicut faciebant, ad gradum irremissibilis peccati quandoque pervenirent. Sed contra hoc iterum obicit Aug. in lib. de Verb. Domini, quia Dominus non dicit quod ei qui peccaverit in Spiritum sanctum non fiat remissio in baptisate: sed quod non fiat remissio in hoc saeculo vel futuro quo cumque modo. unde hoc peccatum non videtur magis pertinere ad baptizatos, quam ad alios: cum tamen nulli peccanti si poenituerit, in ecclesia poenitentia denegetur. & ideo hanc sententiam retrahat in lib. Retractionum, addens quod tunc solum impugnantur agnita veritas, & invidens fraternae gratiae, dicitur peccare in Spiritum sanctum, quoniam in hoc perseverat usque ad mortem, & ad huius evidentiam considerandum, quod ipse circa hoc dicit in lib. de Verb. Domini. dicit enim ibi attendendum esse, quod non omne quod in definitis in Sacra scriptura proponitur, est univrsaliter accipiendum. Sicut quod dicitur Ioan. 17. Si non venissem & locutus es non fuisset, peccatum non haberent, non est sic intelligendum quasi nullum peccatum haberent: sed quia non haberent aliquod unum peccatum, quod commiserunt contemnendo predicationem, & miracula Christi. Sic ergo cum dicitur, Qui dixerit verbum contra Spiritum sanctum determinate, & similiter quod dicitur in Marco & Luca, Qui blasphemaverit in Spiritum sanctum &c. intelligendum est quod aliquo determinato modo blasphemaverit. Est autem attendendum, quod verbum contra Spiritum sanctum dicitur, non solum ore, sed et corde, & opere: & quod multa verba ad idem poenitentia unum verbum dicuntur, sicut frequenter legitur in Prophetis verbum, quod locutus est Dominus ad Isaiam & Hieremiam. Manifestum est autem quod Spiritus sanctus charitas est, per charitatem autem fit remissio peccatorum in Ecclesia: & ideo remissio peccatorum est effectus appropriatus Spiritui sancto, secundum illud Ioan. 20. Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata remittuntur eis. Ille ergo dicitur loqui verbum irremissibile in Spiritum sanctum, qui corde, & ore, & opere sic remissioni peccatorum repugnat, ut in peccato perseveret usque ad mortem. & ideo secundum Aug. in impenitentia perseverans usque ad mortem, est peccatum in Spiritum sanctum. Sicut autem remissio peccatorum appropriatur Spiritui sancto, ita & bonitas: unde Magistri sequentes aliquo modo Aug. dixerunt, quod ille dicit verbum & blasphemiam in Spiritum sanctum, qui peccat ex malitia, quae contrariatur bonitati & Spiritui sancto. Sic ergo si loquamur de peccato in Spiritum sanctum secundum sententiam antiquorum sanctorum, vel et secundum sententiam Augustini. non omne peccatum ex malitia, est peccatum in Spiritum sanctum, sicut ex dictis potest esse manifestum. Si autem loquamur secundum dicta magistralia, quae non sunt cotemnedae,

A sic dici potest, quod proprie loquendo de peccato in Spiritum sanctum, non omne peccatum ex malitia, est peccatum in Spiritum sanctum. Ille enim ex malitia peccare dicitur, ut supra dictum est, cuius voluntas per se inclinatur in bonum aliquod, quod habet malitiam annexam: quod quidem contingit dupliciter. Nam & in rebus naturalibus dupliciter aliquid monetur, vel propter inclinationem, sicut graue deorsum, vel propter remotionem prohibentis, sicut aqua effunditur fracto vase. Sic ergo voluntas quandoque fertur per se in huiusmodi bonum, ex propria inclinatione habitus acquisiti: quandoque vero ex remotione eius, quod prohibebat a peccato, sicut spes & timor Dei, & alia dona Spiritus sancti, quibus homo retrahitur a peccato: unde proprie ille peccat in Spiritum sanctum, cuius voluntas ex hoc tendit in peccatum, quia abiecit huiusmodi Spiritus sancti retinacula: propter quod & desperatio & praesumptio, & obstinatio, & huiusmodi ponuntur species peccati in Spiritum sanctum, ut patet per magist. 43. dist. 2. Sent. large tamen loquendo, etiam ille qui ex inclinatione habitus peccat, potest dici peccare in Spiritum sanctum: quia etiam ipse ex consequenti renititur bonitati Spiritus sancti.

Ad primum ergo dicendum, quod secundum sententiam antiquorum sanctorum patrum, peccatum in Spiritum sanctum est peccatum verbi, quo quis contra Spiritum sanctum blasphematur: secundum vero alias opiniones, oportet dicere quod etiam est quoddam verbum, & cordis, & operis, quia & corde & opere aliquid dicimus, secundum illud 1. Cor. 2. Nemo potest dicere Dominus Iesus, nisi in Spiritu sancto, id est corde, ore, & opere, ut glo. ibidem exponit.

Ad secundum dicendum, quod secundum expositionem antiquorum sanctorum, & et secundum expositionem magistralem, peccatum in Spiritum sanctum potest dici speciale genus peccati: dum tamen peccatum ex malitia accipitur proprie secundum quod aliquis peccat ex hoc, quod abiecit beneficia Spiritus sancti, quibus retrahitur a peccato: sed si accipitur peccatum ex malitia secundum quod est ex inclinatione habitus, sic non est speciale genus peccati: sed quaedam peccati circumstantia, quae potest in quolibet genere peccati inveniri: & similiter etiam est dicendum si peccatum in Spiritum sanctum sit finalis impenitentia, secundum expositionem Augustini.

Ad tertium dicendum, quod blasphemiam in Spiritum sanctum secundum antiquos sanctos accipit, pur est speciale peccatum oris, sed secundum Augustinum & Magistros continetur sub blasphemiam omnis repugnatio ad dona Spiritus sancti, siue fiat corde, siue ore, siue opere.

Ad quartum dicendum, quod si alicui virtus concupisceret pro se, pro consideratione alicuius superioris momenti, ex hoc sequeretur ratio specialis virtutis. Sicut si alicui delectaretur in castitate propter amorem Dei, hoc pertineret ad virtutem castitatis: & similiter etiam si alicui concupisceret malitia propter contemptum spei vel timoris, hoc pertinet ad rationem specialium peccatorum, scilicet desperationis & praesumptionis, quae sunt species peccati in Spiritum sanctum.

Ad quintum dicendum, quod ratio illa procedit secundum intentionem Augustini sic autem peccatum in Spiritum sanctum, non est speciale genus peccati.

Ad sextum dicendum, quod desperatus qui dicitur peccare in Spiritum sanctum, putat suam malitiam exuperare bonitatem diuinam, non quantum ad opinionem, sic enim peccaret peccato infidelitatis: sed quia se habet ad

In isto art. art. 12. & 13. preceden.

Lib. 5. Sent. dist. 43.

In serm. 11. de ver. Do. tom. 10.

11. dist. 43. 11. dist. 43.

bet ad modum ita putantis, inquantū ex considera-
tione suorum scelerū de diuina bonitate diffidit.

Artic. 15. &
17. p. 26.

AD SEPTIMUM dicendum, qd sicut supra dictū est,
aliquis potest dici ex malitia peccare, vno quidē modo,
sicut ex habitu inclinante, scilicet qd malitia dicitur habitus
virtuti oppositus. Nec verum est qd quicumque pec-
cat hoc modo, ex malitia peccet. Non enim quicumque
iniusta agit, iam habet habitum iniustitiae: cum homo
ex iniustus operationibus ad habitum iniustitiae perue-
niat, vt dicitur in 2. Ethic. Alio modo, potest intelligi qd
aliquis ex malitia peccet, quia vult bonum cui con-
iungitur malum, nec inclinatur ad illud ex aliqua
passione, vel ignorantia: & sic etiam manifestum est,
quod non omnis peccans, ex malitia peccat.

Lib. 2. c. 4. &
2. 2. & 3. c.
7.

AD OCTAVUM dicendum, quod malitia contracta
dicitur quaedam pronitas, quae ex corruptione fomi-
tis nobis inest ad mala agenda, & sic non accipitur
malitia, cum dicitur aliquis ex malitia peccare: sed
accipitur malitia pro malitia acta secundum quod
ipsa interior electio dicitur malitia, & sic intelligen-
dum est, quod semper cum aliquis peccat ex mali-
tia: est interior actus peccati qui dicitur malitia, ex
qua procedit exterior actus peccati.

AD NONVM dicendum, quod peccatum quod fit
ex inclinatione habitus, habet quidem aliquam ra-
tionem vt possit dici peccatum in Spiritum sanctum:
sed & alijs modis peccatum in Spiritum sanctum acci-
pi potest, vt dictum est.

In corp. art.

ARTICVLVS XV.

Utrum peccatum in Spiritum sanctum possit remitti.

QVINTODECIMO quaritur, verum peccatum in
Spiritum sanctum possit remitti. & videtur qd
non. Dicitur enim Mat. 12. qd qui dixerit verbum con-
tra Spiritum sanctum non remittetur ei, neque in hoc
saeculo, neque in futuro. ergo peccatum in Spiritum
sanctum nunquam remittitur. Sed dicendum, quod
dicitur non remitti, quia de difficili remittitur.

¶ 2 Sed contra est, quod dicitur Mat. 3. Qui bla-
spemauerit in Spiritum sanctum, non habet remis-
sionem in aeternum: sed reus erit aeterni delicti. Non
autem est reus aeterni delicti, cuius peccatum dimit-
titur, ergo peccatum in Spiritum sanctum nullo mo-
do remittitur.

¶ 3 Prat. Pro omni peccato quod dimittitur est oran-
dum: sed pro peccato in Spiritum sanctum non est
orandum. Dicitur enim 1. Ioan. vlt. Est peccatum ad
mortem, non pro eo dico vt oret quis. ergo pecca-
tum in Spiritum sanctum nullo modo remitti potest.

Lib. 1. c. 44.
paulo a pri-
cip. tom. 4.

¶ 4 Prat. Aug. dicit in lib. de Sermo. Domini in mo-
te, quod tanta est labes huius peccati, quod humi-
litem deprecandi subire non potest, sed cum ini-
tium peccati sit superbia, vt dicitur Eccl. 1. nullum
peccatum potest sanari, nisi per humilitatem: quia
contraria contrarijs curatur, ergo peccatum in spi-
ritum sanctum, non potest remitti.

Q. 26. tom. 4.

¶ 5 Prat. Aug. dicit in lib. 83. Quaestionum, qd pecca-
ta imbecillitatis & ignorantiae sunt venialia, non au-
tem peccatum malitiae: sed dicuntur venialia, quia
sunt remissibilia. ergo peccatum ex malitia, quod
est in spiritum sanctum, non est remissibile.

SED CONTRA est, quod dicitur Io. 12. quod omne
peccatum, & blasphemia remittetur hominibus.

¶ 2 Prat. Nullus peccat ex eo qd non sperat se posse
proficui, qd est impossibile. Si ergo impossibile ef-
set aliquod peccatum remitti, desperans de remissione
illius peccati non peccaret, quod paret esse falsum.

In serm. 11.
de verb. do-
a medio to-
19.

¶ 3 Prat. Aug. dicit qd de nemine desperandum est,

quandiu est in via: sed nullum peccatum trahit homi-
nem extra statum vitae, ergo de nullo homine est despe-
randum, & sic omne peccatum est remissibile.

RESPOND. Dicendum, qd veritas huius quoniam ex pre-
missis potest esse manifesta. Si enim accipitur pec-
catum in Spiritum sanctum secundum acceptationem
Aug. sic planum est, quod peccatum in Spiritum
sanctum nullo modo remitti potest. Ex quo in homine
in peccato perseuerat vsq; ad mortem et ab ipso peccato
tentia, nullo modo, peccatum ei remittitur, loquendo
de peccatis mortalibus: secundum quae attenditur
impenitentia, quam Aug. ponit esse peccatum in Spi-
ritum sanctum. Sunt tamen aliqua peccata leuia

venialia, quae remittuntur in futuro saeculo, vt Grego-
dicit. Secundum autem alias acceptiones peccati
in Spiritum sanctum, non dicitur irremissibile, quia
videlicet nullo modo remittitur: sed quia remitti
difficiliter, & hoc dicitur duplici ratione. Primo quod
idem ex parte poenae, vt peccatum dicatur remissibile,
quod habet aliquam excusationem, vt minus de-
beat puniri: sicut calor dicitur remitti quando de-
minuitur, & hoc modo, peccatum quod ex igno-
rantia, vel infirmitate committitur, dicitur esse remissibile,
quia ignorantia & infirmitas alleuant pecca-
tum: non autem malitia. Similiter etiam aliquae excu-
sationem habere videbantur, qui contra Christum
humanitatem blasphemabant, dicentes eum pot-
torem vini esse, quia ex infirmitate carnis eius stre-
uebantur ad blasphemandum: sed illi qui blasphemant
diuinitatem Christi, vel virtutem spiritum sanctum
nihil excusationis habent, quod eorum pecca-
tum alleuet. Alio modo, potest dici irremissibile
quantum ad culpam. Ad cuius evidentiam conueni-
endum est, qd in rebus inferioribus dicitur aliquid irremis-
sibile, per priuationem potentiae actus inferioris
licet non excludatur potentia diuina. Sicut dicitur
mus, qd Lazarus resurgere est impossibile subito
vita principio creato: non tamen per hoc excluditur
qd Deus eum resuscitare non possit. In eo autem
peccatum in Spiritum sanctum, abijciunt administrationem
missionis peccati, in quantum aliquis committit in Spi-
ritum sanctum & dona eius, quibus fit remissio pecca-
torum in ecclesia. & similiter ille qui peccat ex malitia
p inclinationem habitus, habet ignorantiam de
finis, per quem posset reduci ad bonum, vt supra dictum
est, & ideo secundum huiusmodi acceptiones, pec-
catum in Spiritum sanctum dicitur irremissibile: quia
ablata illa remedia, quibus homo iuuatur ad remis-
sionem peccati: non tamen est irremissibile, si
sideretur virtus diuinae gratiae tamquam actum pre-
cipium, & status liberi arbitrii nondum constitutum
in malo, sicut principium materiale.

AD PRIMUM ergo dicendum, qd intellectus est, qd
remitti in hoc saeculo neq; in futuro, dicitur
secundum sententiam Aug. & aliorum, sicut dicitur
est. Chryl. tamen facilius se expedit referens ad hoc
qd Iudaei pro blasphemijs in Christum illarum
erant poenam, & in hoc saeculo per romanos, & Aug.

AD SECUNDUM dicendum, qd peccatum in Spiritum
sanctum dicitur aeternum delictum, quia quantum est de
nitatem habet: sed ex misericordia Dei finiri potest
cut & charitas dicitur nunquam excidere, quantum
de se, licet quandoque excidat ex vitio peccati.

AD TERTIUM dicendum, qd peccatum ad mortem
intelligi quo aliquis vsq; ad mortem perseuerat, &
pro tali non est orandum, quia suffragia non pro
damna